

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petitvrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Sodne razmere v Ormožu.

Momentna slika nemškoračinskih sodnikov.

Od Drove 8. marca 1899.

Pod naslovom „Sodne razmere v Ormožu“ je priobčil Vaš list v sobotni številki z dne 4. marca 1899, št. 52., članek, v katerem se o sedanjem deželosodnem svetniku, g. Antonu Liebischu v Mariboru trdi, da je svoj čas organiziral ormoške Wolfiance in da deluje še menda sedaj v istem smislu.

Ta trditve je popolnoma resnična; treba je samo dostaviti, da so višje oblasti o vsem tem dobro poučene, a vendar ničesar ne ukredujejo. Če se pritoži kaka slovenska stranka proti temu v Gradcu, se tudi navidezno začne kaka poizvedba; stranka pa dobi potem navadno odlok sledeče vsebine: „Praes. št. ... O Vašej pritožbi se je potrebno ukrenilo.“ V čem to „potrebno“ obstoji, pa visoko c. kr. predsedništvo deželnega nadsodišča v Gradcu — modro zamoči. Kako tudi drugače moge!

Če pritožitelj, prepričan, da se o njegovi pritožbi ni ničesar ukrenilo, potem zahteva, da se mu dade v svrhu daljnjega postopanja akti na vpogled, dobi odlok, da se to zgoditi ne more, ker disciplinarna preiskava ni tekla, a prezidijalnih aktov ni moči vpogledati. Na tak način se konča vsaka taka afeta. Vedenje dotičnega gospoda pa ostane prej kot slej za Slovence provokatorično in pohujljivo.

Ravno oseba gospoda Antona Liebischja je v tem oziru — argumentum ad hominem. To dokažejo nastopna dejanja: Pred 5 leti je bil ta mož sodnik v Ormožu, a zajedno tudi predsednik nemškemu pevskemu društvu v Ormožu; členu tega društva so sedaj vsi Wolfianci; Wolf sam pa še takrat ni blestel na ultragermanskem obzorju.

Anton Liebisch je hotel na pustni torek prirediti tem svojim privržencem izreden vzitek — na stroške ormoških Slo-

vencev. Izdal je neki surov pamflet, naslovljen „Beiszange“, in ga dal v precejšnih izvodih tiskati na autografičnem tiskovnem stroju — c. kr. okrajne sodnije v Ormožu. Ta pamflet pa se je razdelil med člene navedenega nemškega pevskega društva. Vsebinska je bila skrajno razžaliva za slovenski narod, častito duhovščino in posamezne ormoške slovenske odličnjake. C. kr. okrajni glavar, Alf. Scherer, je prvo izdajo tega pamfleta konfiskoval, ni pa tega tiskovnega produkta poslal v Celje na c. kr. okrožno kot tiskovno sodišče, da bi se ono bavilo z vsebino te tiskovine. Anton Liebisch in dr. Alf. Scherer sta bila prijatelja in ni dvomiti, da je ta prijateljska vez odločila tukaj v prid hujskača in agitatorja — A. Liebischja.

Ko so se potem prizadeti krogi obrnili neposredno na c. kr. okrožno kot tiskovno sodišče v Celju ter vprašali, ali se je konfiskacija tega pustnega pamfleta, ki je bil tudi v formalnem oziru v nasprotju s tiskovnim zakonom — kajti ni bil naveden kraj tiskanja niti kak izdajatelj ali odgovoren urednik — potrdila ali razveljavila, so dobili z odlokom z dne 6. aprila 1894, št. 6311, ravno tako lakoničen kakor nepostaven in ciničen odgovor, češ, da njim manjka legitimacije za to vprašanje.

Predsednik c. kr. okrožnemu sodišču v Celju je bil takrat dr. Adalbert Gertscher, znani vzgojitelj sodnega naraščaja.

Kot tak je imel tudi disciplinarno moč nad Antonom Liebischem; a čeravno mu je bilo to vse znano, se Liebisch niti pokaral ni radi takega literarnega delovanja, oziroma zabavljanja in zasramovanja Slovencev. Kaj pa bi se storilo slovenskemu uradniku, če bi hujskal na tak nesramen način? Niti 24 ur ne bi bil več v uradu.

Po preteku dobrega leta je imel neki slovenski odvetnik opraviti z g. Liebischem, še vedno sodnikom v Ormožu. Bilo je zasliševanje prič, ki so razumevale in govorile samo slovenski jezik. Zasliševanje je vodil Liebisch sam, in pri tem se je pokazalo, da govori in razume jako slabo slo-

venski jezik. Ta okolnost, kakor tudi druge nerednosti v manipulacijskem oziru so napotile navedenega odvetnika, da vloži proti temu gospodu neposredno pritožbo pri c. kr. predsedništvu c. kr. deželnega nadsodišča v Gradcu. Predsednik tej oblasti je bil takrat poznejši minister, grof Gleispach, znani dobronik in prijatelj Slovencev. Pritožitelj je jasno dokazal, da mu je poslovanje Liebischja povzročilo škodo; pridružil se je izrecno v imenu stranke postopanju. Kaj se je zgodilo? Odredile so se baje poizvedbe; te so trpele celega pol leta. Najedenkrat je dobil pritožitelj odlok od ces. kr. okrožne sodnije predsednika v Celju, g. pl. Ulleppitsch-Krainfelsa, da se je o pritožbi proti gosp. A. Liebischu potrebno ukrenilo.

S tem lakoničnim odgovorom dotični odvetnik ni bil zadovoljen in je zahteval da se mu akti na vpogled izročé v svrhu daljnjega postopka. Temu zahtevku pa disciplinarno sodišče v Gradcu iz tega vzroka ni ugodilo, ker se sploh disciplinarno postopanje proti g. A. Liebischu ni pričelo ali napotilo. Pritožba na najvišje sodišče radi tega prikrivanja aktov ni imela uspeha.

Tako je vzel grof Gleispach Liebischja zopet prijazno in ljubeznivo pod svoje močno okrilje in ščitil pred vsako daljno neizgodo!

Sedaj pa naj še kdo dvomi, da Anton Liebisch ni poštenjak od nog do glave.

C. kr. okrožno sodišče v Mariboru se ne zmeni za jezikovne naredbe ter posluje tudi s slovenskimi strankami skoraj samo nemški. Gosp. A. Liebisch je predsednik kazenskemu senatu, in proti njegovi osebi se je v najnovšem času vložila neposredno pri c. kr. justičnem ministerstvu obširno utemeljena pritožba. Radovedni smo, kaj bode gosp. dr. pl. Ruber ukrenil o njej.

Po sedanjih izkušnjah soditi se lahko prognostikuje skoraj z matematično gotovostjo, da bode dobil pritožitelj čez nekaj mesecev odlok, da se je potrebno ukrenilo. Če bo pa zahteval vpogled aktov, se mu bo kratko in odločno reklo, da to ni dopustno,

ker se disciplinarna preiskava proti temu izvrstnemu sodniku ni napotila.

Pa zakaj mi vse to danes priobčujemo? Ne navdaja nas nobena druga želja, nego ta, da bi se naši državni poslanci in drugi poklicani faktorji tudi s takimi rastlinami nemškega šovinizma intenzivneje bavili, in da bi tudi take slučaje uporabili, kedar se gre za to, utemeljevati zahtevo, da se osnuje v Ljubljani nadsodišče za vse slovenske pokrajine.

Posebno hvaležno bi v tem oziru bilo primerjanje takih slučajev s suspendiranjem in preganjanjem slovenskih uradnikov iz polupretekla dobe, ko je v Gradcu trinožil še gospod Waser!

V Ljubljani, 10. marca.

K položaju.

„Politik“ piše, da so začeli ustavovni nemški veleposestniki, odkar se je rešila ogerska kriza po želji manjšine, presamozavestno nositi svoje glave, ter se vedó nekako tako, kakor bi čutili, da se tudi v Cislitvaniji reši kriza po želji manjšine. Za Stürgkhom je prišel sicer sila gladki politik Chlumecský, ki je v moravskem spravnem odseku govoril tako, kakor bi bilo na Dunaju že pripravljeno pismo, ki se začne: „Ljubi baron Chlumecský! Imenujem Vas ...“ itd. Portfelja lačnim veleposestnikom pa bode splaval up po vodi. „Grazer Volksblatt“ piše: Naša opozicija bi morala hoditi čisto drugačna pota, in razmere bi morale biti povsem druge, ako naj se razmere uredé v Avstriji tako, kakor so se uredile na Ogorskem. Dve ministerstvi sta bili že žrtvi opozicije, a parlamentarne razmere se niso zato nič izpremenile. „Politik“ dostavlja: Dokler ostane večina trdna, se razbijejo ob nji vse nade levece. Prav zato se skuša ocepiti to in ono stranko od večine, doslej brez vspeha. Nadejati se je, da ostane večina trdna, naj tudi pride za Thunom drugo ministerstvo. Tudi „Kölnische Volkszeitung“ piše, da je sedaj nova večina nemožna in da so špekulacije liber. veleposestnikov prazne.

LISTEK.

Madonna della Rocca.

Povest. — Spisal Rikard Voss.

V.

(Dalje.)

Med tem so postali pametni Ročanje jedini v tem, da je revež blazen. Kdo drugi nego blaznik bi s tolikim veseljem tako slabo živel, kdo drugi nego blaznik se dal tako mirno psovati in suvati, zaničevati in preganjati, kdo drugi nego blaznik bi s toliko unemo častil madonno, ki ubogemu norčku ni dala drugega, nego golo življenje, suho skorjo kruha in prazen kot!

Ubogi blaznik! Brez imena je dobil slednjič svoje ime.

„Šetališče!“, so kričali senatorji in ljudstvo. „Šetališče! In cerkev! In kapelo in pettisoč skudov! Pettisoč skudov za madonno! Evviva madonna!“

Tedaj se je nekdo z veliko muko preril skozi gnječo tik pred tujce, ki so sklepali kupčijo z Ročani. Mala, pokvečena postava se je jedva vzdrževala na nogah, a v njegovih očeh se je iskrla sveta navdušenost in ob jednem mogočna volja. In ta čudak je klical: „Za pettisoč skudov boste prodali svojo madonno? Tepci ste,

osli in voli! Koliko mora biti naša madonna vredna, ako nam ti dajejo pettisoč skudov zanjo! Čujte, kaj vam ona svetuje: ne bodite tako neumne živine ter zahtevajte več zanjo.“

To je bilo čudenja in mrmranja; kar cela ustaja. Oni neznanec je bil blaznik, hromi blaznik! Radi hromega blaznika je že kupna cena poskočila od tritisoč na pettisoč, radi njega naj se še poviša, kajti madonna je po njem ljudstvo in senatorje opominjala, naj ne bodo neumna živina ter naj še več zahtevajo od tujcev.

To je bil očiten čudež! Pri taki priliki je pričel govoriti blaznik, in kar je govoril, so bile besede najvišje modrosti! Saj višje modrosti Ročanje niso poznali, nego je bila izražena v besedah: „Ne bodite neumna živina, zahtevajte več, pettisoč skudov je premalo!“

Ako je madonna ljudstvu po duhovniku dala dober svet, je bil svet, ki mu ga je dala po blazniku, gotovo še boljši.

Vsi so tudi takoj izpoznali svojo neumnost, kričali na tujce, da so goljufi, se suvali in ruvali, in uganjali tak peklenski nemir, kakor da se hočejo vsi Ročanje, namesto da na madonin svet sklenejo dobro kupčijo, poklati.

A dognano je bilo, in to je vsak uvidel: poleg madonne je blaznik pri vsaj stvari glavna oseba.

„Kje je blaznik? — Kaj pravi blaznik? — Pettisoč skudov je premalo. — Več moramo zahtevati! — Prav ima! Blaznik je takoj vedel, da nas hočejo tujci okaniti. Mi pa nismo neumni. Desettisoč zahtevamo za madonno! Evviva madonna! — Evviva Rocca! — Evviva blaznik! — Dajte nam desettisoč! — Hočete, ali ne?“

Hoteli so. Tujci bi dali tudi desettisoč za madonno della Rocca!

Senatorji in ljudstvo so sedaj uganjali reči, kot bi bili od gada pičeni!

„Desettisoč skudov! — Zdaj zidamo cerkev, šetališče in kapelo! — Dve cerkvi in dve kapeli!“

Posamezni glasovi so se poizgubljali v občem klicu: „Desettisoč skudov!“

„Čujte! vi ročanski biki!“ se je znova začul glas.

„Kdo je to klical?“

„Kdo drug, nego blaznik?“

„Čujte blaznika, mirujte, mirujte! Madonna je pri njem storila čudež! — Po njem govori madonna z nami. — Kaj je rekel? — Da smo biki? — Kako? Zakaj?“

Slednjič je nastal mir. Ves divji je kričal ravnokar v modrijana povišani blaznik na svoje ljube someščane: „Ti sleparji nam hočejo dati desettisoč skudov za našo madonno! Dobra kupčija zanje. Ali sploh ne razumete, da niti ne morejo poplačati naše madonne, da toliko denarja,

kot je naša madonna vredna, niti ni na svetu? Da bi bili tepci, osli in živine, ako madonno sploh prodaste? Ali še vedno ne razumete, da moramo obdržati svojo madonno? Proč s tujci! Proč s temi sleparskimi kramarji!“

Blaznik je izgovoril svoje modre besede, a vse je molčalo. Takoj pa se je pričel krik, se je pričelo rjovenje: „Proč z blaznikom! — Ne poslušajte pramojence! — Od hudiča je obseden! — Hudič govori iz njega! — No hudiča mu hitro izženemo! — Kje je pač? — Spodite ga! — Proč s to živino!“

Najbolj je kričal S. P. S. R. Možje so divjali in kleli, da jim je sape zmanjkalo: „Ne poslušajte ga! Proč z blaznikom! s pramojencem! z živino!“

Zagnali so se nanj, bežati je moral in skril se je v kot.

VI.

Tujci od vsega tega niso nič drugega razumeli, nego številko. — Ko je divjalo ljudstvo proti norcu, je tudi njih okrožilo. Mislili so torej, da se obrača jeza proti njim in njihovi prenzizki ponudbi, zato je jeden izmed njih zakričal: „Bodite mirni! Pustite nas na miru! Saj Vas nečem ogoljufati! Damo Vam petnajstisoč skudov. — Čujte vendar, damo Vam petnajstisoč skudov za Vašo madonno!“

Petnajstisoč!

Srbija pomnoži svojo vojsko.

Za velelastmi je prišla sedaj še Srbija, ki pomnoži število svojih vojaških polkov ter izvrši nekaj potrebnih reform. Kralj Aleksander je odredil, da se število bataljonov vsakega pešpolka za dva pomnoži, tako da bo imel odslej vsak pešpolk štiri bataljone. Gardni pešpolki se spremenijo v navadne polke. Bataljoni dobe odslej tekoče številke od 1—60 ter se bodo imenovali s svojo številko in ne več z imenom posestnika. Tudi več personalnih sprememb se je izvršilo.

Obstrukcija v italijanski zbornici.

Pellouxovo reakcionarno ministerstvo je predložilo parlamentu četvero zakonskih načrtov, s pomočjo katerih naj bi se onemogočili notranji nemiri, izgredi in vstaje. Ti zakoni naj bi prepovedali ljudsko zbiranje pod prostim nebom, zabranili ustanovitev socialistično-prekucuskih društev, določili kazensko preiganje listov in časnikarjev, kateri hujskajo, ter povojašili osobe pri železnicah, na pošti in brzojavu. Republikańske stranke so seveda te predloge odločno pobijale, vendar pa se je večini posrečilo dognati prvo čitanje. Opozicija je začela sedaj obstrukcijo, s čimer se naj bi zabranilo drugo branje. Stavljeno je bilo 72 predlogov glede dnevnega reda, dasi so vsake spremene dnevnega reda po pravilniku onemogočene. Vzlic temu si je priborilo 30 govornikov besedo, ki so zavlekli razpravo za teden dni. Končno pa se je sprejel prehod na dnevni red s 310 glasovi proti 93 glasovom. To glasovanje je bilo zajedno zaupnica Pellouxovemu ministerstvu.

Dalje ne gre.

Vojni minister Freycinet je v francoski zbornici izjavil, da je sicer efektivno stanje francoske infanterije manjše, kakor velikomemške, a pomnoževanje francoske vojske ni več možno, ker je doseglo najvišje število, katerega povišati ni več mogoče. Francoska vojska se vsled pičlega naraščanja Francozov ne more povečati. V Veliki Nemčiji pa še niso dosegli viška ter se bo vojska še večala. Vzlic temu pa bode pri normalnem naraščanju nemške vojske francoska armada še l. 1903 za 94.000 mož večja od nemške.

Afera Dreyfus-Picquart.

Na mesto odstopivšega Quesnaya de Beaupaire je izvoljen poročevalcem o reviziji Dreyfusove obsodbe Ballot-Beaupré, predsednik civilne kamore, ki ni bil z vso afero še v prav nikaki dotiki. Ballot-Beaupré izroči svoje poročilo početkom aprila, tako, da pride do javne obravnave pred kasacijskim dvorom okoli 15. aprila t. l. Poroča se, da misli vlada začeti preiskavo proti polkovniku du Paty de Clamu, ki ima poleg Esterhazyja v vsi temni aferi Dreyfus-Picquarta največjo vlogo.

Dopisi.

Iz kranjskih učiteljskih krogov, 9. marca. Vsled sklepa dež. zbora kranjskega z dne 25. svečana 1897. l., priznale in nakazale so se za leto 1897. vsem stalno na-

Mnogi so obmolknili; nekateri pa so se spomnili blaznika. — Morda je blaznik imel vendar le prav. Morda je tudi njegov zadnji govor bil nebeško razodetje! Morda je madonna vendar le več vredna kot vsa posvetna bogastva?

Jeden onih, ki so pričeli nakrat dvomiti, je zaklical: „Kje je blaznik?“ Mnogo pa jih je ponavljalo: „Kje je hromi blaznik?“ In še več jih je klicalo: „Blaznik! Hromi blaznik!“

Tujci, ki tudi tega novega nemira niso razumeli, bili so v strahu pred razkačeno množico in hoteči na vsak način pridobiti si krasen kip, so ponudili dvajset-tisoč skudov. To je bila njihova nesreča. Vznemirjenje je naraščalo.

Kričalo se je: „Blaznik! Išcite blaznika! — Privedite blaznika! — Poprašajte blaznika! — Blaznik to ve! — Kje je! Ali ga imate? Išcite ga!“

Iskali so ga po ulicah po vseh kotih, a nikjer ga niso našli. — Jeden je menil: gotovo je v cerkvi pri madonni! — Torej v cerkev! Vse je drlo tje, tudi S. P. Q. R. Tujce je množica vlekla seboj.

V cerkvi so našli blaznika. Stal je pred soho madonnino, povsem miren, brez najmanjšega znamenja bojazni, ko so pridli v cerkev naravnost nadenj. In celo Ročanski duhovni pastir, ko je ob nedeljah

meščenim učiteljem IV. plačilnega razreda draginjske doklade po 50 gld., in istotako vsem onim stalno nameščenim učiteljem II. in III. plačilnega razreda izven Ljubljane, kateri ne uživajo naturalnega stanovanja. Povodom regulacije učiteljskih plač leta 1898., pa je dež. zbor sprejel sledečo resolucijo finančnega odseka: „Polovico v deželnozborski seji dne 25. svečana 1897. leta dovoljenih draginjskih doklad in podpor je izplačati dne 1. malega srpana 1898. leta, ostanek pa naj se izplača dne 1. grudna 1898. l. in le v toliko, kolikor bi deležne učiteljske osebe po novem zakonu manj dobile, kakor do sedaj s tem podporami vred.“ Resolucija je tako jasno izražena, da se ne da nje zmisel kar nič zavijati; a vender je prišlo drugače! V dopisih na šolska vodstva, s kojim se je nakazala prva polovica draginjske doklade vsem def. učiteljem IV. plačilnega razreda za leto 1898., je povedano, da se bode druga polovica draginjske doklade nakazala s 1. grudnom 1898. l. le onim učiteljem, kateri vsled regulacije plač po postavi z dne 14. velicega travna 1898. l., dež. zak. št. 26, s 1. dnevom vinotoka 1898., „nicht in höhere Bezüge kommen“. Gori navedena resolucija pravi izrečno, da naj slednji def. učitelj IV. plačilne vrste dobi leta 1898. vsaj toliko plače, kot jo je dobil z draginjsko doklado 50 gld. vred v letu 1897., to je 500 gld. Učitelji IV. plač. vrste smo dobivali do dne 1. vinotoka 1898. l. mesečno 37 gld. 50 kr. plače in smo toraj v 9 mesecih sprejeli skupno 362 gld. 50 kr. S 1. vinotokom 1898. l. počenši, dobivali smo temeljem gori navedene nove postavbe od letnih 500 gld. mesečno 41 gld. 66 kr., kar da v treh mesecih svoto 124 gld. 98 kr.; toraj je znašala plača nekaterih učiteljev IV. plač. vrste, ki so bili že 26. svečana 1898. leta definitivno nastavljeni v letu 1898. skupno samo 487 gld. 48 kr. in so toraj za celih 12 gld. 52 kr. manj sprejeli, nego pa v letu 1897. To očitno nasprotuje besedilu in zmislu sprejete resolucije deželnega zbora. Seveda so nekateri učitelji IV. plač. vrste prišli po novi postavi v III. ali celo II. plač. razred in pri teh presegajo mesečni prirastki zadnjih treh mesecev vso druge polovice draginjske doklade. Ti so prišli že v letu 1898. istinito v „höhere Bezüge“ in jim ne gre več doklada, a mnogo jih vsled službenih let ni prišlo v letu 1898. v „höhere Bezüge“ in tem bi se morala izplačati 1. grudna 1898. še doklada 12 gld. 52 kr., ker še-le potem bi bili imeli v letu 1898. resnično toliko plače, kot v l. 1897. z draginjsko doklado 50 gld. vred; namreč 500 gld., kakor to tudi sprejeta resolucija določb. Kompetentne šolske oblasti so smatrale vse učitelje IV. plač. vrste za one, ki so prišli v „höhere Bezüge“, a so do cela prezrle pomen resolucije in toraj v nasprotju s to postopale. Zakaj pa se je 2. polovica draginjske doklade izplačala onim učiteljem II. in III. plač. vrste izven Ljubljane, ki nimajo naturalnega stanovanja, a niso prišli v „höhere Bezüge“? Menda vender radi tega, da so

in praznikih grmel raz leco na svoje ljube krščanske ovčice, ni imel tako močnega glasu, kakor zdaj blaznik, ki je pričel propovedovati, ko so se vsi krog njega zbrali: „Svojo madonno hočete prodati tujcem, to ljubo lepo, nebeško gospo? Le pogledajte jo! Glejte, kako žalostno gleda v svoji krasoti na vas, kako si hoče zagrniti lice, da se izjoka! Zakaj hoče jokati? Radi vas! Gorje nam! Vsaka njena solza je za nas sto let trpljenja v vicah! Prodamo naj tujcem svojo madonno? Mi ubožci naj damo svojo jedino dragocenost? Kaj naj pričnemo, kadar ne bomo več imeli madonne? Pomislite vender! Komu na čast naj v Rocci prirejamo godbo? Za koga naj prižigamo umetni ogenj? Kdo nam bo odslej pošiljal dobre sanje, kdo v nebesih prosil za nas? Kdo nas bo reševal iz vic, kdo nas privedel v večno izveličanje? Ne več madonna! Saj madonno smo prodali. Glejte, takoj prične jokati, kakor je Kristus jokal za Judeža, ki ga je prodal! In Judež je šel in se obesil! O gorje nam! Mi ubogi!“

Nekatere ženske so se že jokale. Blaznik pa je nadaljeval: „O kako se sramujem! Kaj poreko v Tivoliju in Zagoroliju v Subiacu in Genazzanu, kaj v vsi paški državi?“

(Dalje prih.)

s to doklado vred toliko sprejeli v letu 1898., kakor so v letu 1897. Dejstvo je, da smo imeli vsi učitelji IV. plač. razreda v letu 1897., z draginjsko doklado 50 gld. vred 500 gld. letne plače, a v letu 1898. smo nekateri kljub regulaciji plač in kljub gori navedeni deželnozborski resoluciji pa le 487 gld. 48 kr. plače sprejeli, in da smo bili toraj za 12 gld. 52 kr. prikrajšani. No, saj pa smo učitelji vajeni trpeti in potrpeti, a, pravijo, trpljenje železne duri prebije; naj bi v tem slučaju tudi deželnozborske, in da bi ondi morda izvolil kateri gg. poslanca poprašati, kako se rešujejo deželnozborske resolucije. Morda bi nam potem naklonili še onih krvavo prisluženih 12 gld. 52 kr. kot velikonočne pirihe?

Iz Vodice, 8. marca. Ne zamerite nam, ako Vas nadlegujemo z našimi vodiškimi nepravilnostmi, ali ne moremo jih več molčé trpeti. Žalostne tukajšnje razmere in zane-marjenje naše lepe okolice od strani vseh merodajnih krogov, nam silijo pero v roko, da se Vam malo potožimo.

Od dne do dne nazadujemo materialno, in s tem po naravnih zakonih tudi duševno propadamo, kajti revščina ubija človeštvo. In vender nismo leni! Ali kaj pomaga naša pridnost, ko nas tujci v vsem nadkriljujejo in naše najboljše težnje zavirajo. Kje leži temu vzrok?

Oddaljeni od glavnih železnih potov, in odcepljeni od vsake trgovinske zveze, nam je tako osamljenim nemogoče s tujci konkurirati. Prisiljeni smo svoje pridelke na daljše trge voziti in jih tam navadno — vsakemu zvijačnemu mešetarju izročeni — pod ceno predati, ali pa zopet domov peljati. Potem — kam ž njimi? Od kod vzeti denar za davkarijo? Kje je plačilo za izgubljeni čas? Kje so stroški za te sred-njeveške naprave, trgovino in prosto človeško gibanje zadržujoče „šrange“? Ali res ni zdravila proti temu? To so okovi naših zdravih udov, ki nam prosto životno gibanje v čistem domačem zraku branijo, ki zadržujejo vsak razvoj. Proč ž njimi — da moremo dihati!

Vse okrajne ceste in vsa občinska pota, vse popravljane potokov in drugih javnih delov leži na naših ramenih, mej tem ko se v velikih bogatih središčih za vzdrževanje javnih cest, za urejanje rek itd. iz državnih in pokrajinskih blagajen (v katere tudi mi svotice doprinašamo) na lepe tisoče in celo na milijone izdaja.

Ob potresu nastale težave nas še vedno tlačijo. Malo vsled revščine, malo vsled zaničnosti se nam množijo potepuhi, tuji postopači in „vandrovci“ (v okolici na daleč ni orožnikov). Prevzetni in drzni so, mirnemu kmetu z „rudečim petelinom“ žugajo, — ako ne izpolni njih zahtev. Kam gremo?

Prosili smo za nameščenje postaje orožnikov, ali ta prošnja se nam do zdaj še ni izpolnila. Prosili smo za ustanovitev poštnega urada, pa so nam podali ta urad na način pravih tujcev, dali so pešpošto na daljavo 10 kilometrov (iz Vižmarjev do Vodice), kar je prava ironija. Da smo mi tudi na osebne vožnje s pošto do železniške proge upali, na to se niso ozirali in tega ne uvažujejo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. marca.

— Osebnosti. Poštni asistent, g. Fran Stanislav je premeščen iz Ljubljane na Dunaj. Na njegovo mesto pride g. Edvard Röder z Dunaja.

— Dopolnilna deželnozborska volitev za mesta Pazin, Labin in Plomin je določena na dan 15. t. m. Hrvatje kandidujejo za ta mandat pazinskega župana dr. Simona Kurelića.

— Važna razsodba upravnega sodišča. Vsled pritožbe necega obč. svetnika proti sklepu obč. zastopa dunajskega, s katerim se je za zgradbo cerkve v predmestju Breitensee, dovolil znaten prispevek, prišlo je upravno sodišče v položaj, da je izreklo principijalno razsodbo o tem važnem vprašanju. Upravno sodišče je spoznalo, da je bil rečeni sklep dunajskega obč. zastopa protizakonit, in je ta sklep razveljavilo. Upravno sodišče se je postavilo na stališče, da občine sploh ne smejo porabljati občinskih dohodkov za druge kakor občinske namene. Zakon pravi, da smejo občine s svojimi dohodki svobodno razpolagati, kateri zakon pa je umeti tako, da je svobodno razpolaganje omejeno na okrožje občine, in

da se smejo imenovani dohodki le za obč. koristne potrebe porabljati. Specijalno glede porabe občinskega denarja v podporo cerkvenih naprav, je upravno sodišče izreklo, da je po zakonu z dne 5. maja 1874. popolnoma nedopustna, ker interesi župljanov niso identični z interesi občanov. Ta razsodba je velikega pomena in v svojih konsekvencah uprav nedogledna, kajti vlada lahko sedaj sistira skoro vsako iz občinskih dohodkov dovoljeno podporo. Občinski svet ljubljanski na pr. je za zgradbo cerkve na barju dovolil precej znaten prispevek. V smislu navedene razsodbe upravnega sodišča je ta sklep nezakonit in se ne bo smel izvršiti, v tem oziru ni nobenih dvomov. Obč. svet ljubljanski pa dovoljuje tudi v razne narodne namene podpore, in glede teh morejo tudi zlovoljno vlado hitro obiti dvomi, da se dotični narodni nameni ne strinjajo z občinskimi koristmi, in ker je nemška birokracija prav slovenskim občinam posebno naklonjena, ni izključeno, da danes ali jutri sistira kak sklep, podoben sklepu, s katerim se je važnemu kulturnemu zavodu v Gorici dovolil iz sredstev ljubljanske občine majhen prispevek. Dunajsko županstvo je takoj ukrenilo, da se iz razsodbe upravnega sodišča izvedejo konsekvence. Župan Lueger je namreč sistiral izvršitev vseh, od leta 1891. storjenih sklepov dunajskega obč. sveta, s katerimi sklepi so se dovolile podpore v namene, ki niso zgolj v občinsko korist, in odredil, da se že izplačane svote zopet iztirjajo. No, to bi bila lepa zmešnjava, ako bi vse občine hotele iztirjati, kar so tekom let dovolile v namene, katerih bi po najnovejši razsodbi upravnega sodišča ne smele s prispevki iz občinskih sredstev podpirati.

— Nedoslednost ali kaj? Iz uradniških krogov se nam piše: Blagajniškim ravnateljem v Inomostu imenovan je ces. kr. deželni plačilni urad načelnik v Celovcu, ki služi že čez 42 let. Nas seveda prav nič ne briga, naj pride na Tirolsko Peter ali Pavel; a čudno se nam pa vender zdi, da ponekod čez 40 let službojoči uradniki morajo v pokoj, drugod pa z 42 službenimi leti še avanzirajo. To je vender skrajna nedoslednost!

— Repertoir slovenskega gledališča. Še zadnjič opozarjamo narodno občinstvo na današnjo operno predstavo, ki je tudi častni večer gđ. W. Radkiewicz. Opera „Trubadur“ je zajedno predzadnja operna predstava v tej sezoni. Nadejamo se torej, da bode gledališče danes polno. — V nedeljo, 12. t. m. se bodo igrali „Rokovnjači“. — 14. t. m. pa bode po dolgem času zopet gostoval g. Ign. Borštnik in sicer v Ohnetovi drami „Fužinar“, v kateri bo igral naslovno vlogo.

— Shod spodnještajerskega učiteljskega v Celju. Poročilo o tej sijajni manifestaciji spodnještajerskega učiteljskega priobčimo jutri.

— Umrla je včeraj po kratki bolezni gospa Marija Klein, soproga deželnega poslanca in podpredsednika trgovinski zbornice, gospoda Antona Kleina. Pogreb blage pokojnice, katera je dosegla starost 63 let, je danes popoldne. Bodi pokojnici zemljica lahka in prijazen spomin!

— Subvencijo v znesku 100 gld. je poljedelsko ministerstvo dovolilo kmetijski podružnici v Dobravi pri Kropi.

— Učiteljske premembe na Štajerskem. Nadučiteljem pri sv. Križu na Murskem polju je imenovan učitelj g. Anton Herzog. Stalnim podučiteljem je imenovan g. Ignacij Sternecki pri Ksaveriju in stalna podučiteljica je postala gđ. Leop. Piano v Št. Lenartu pri Laškem.

— Razpuščeno lahonsko društvo. Ni še dolgo tega, kar je bilo v Trstu ustanovljeno društvo „Lega dei giovani“, v katerem so se združili najradikalnejši iredentovci. To društvo je tržaško namestništvo včeraj razpustilo, in sicer zaradi političnih demonstracij ter dalo konfiskovati vse spise, kar jih je našla policija pri hišni preiskavi v društvenih prostorih. V motivih namestniškega dekreta je povedano zanimivo dejstvo, da so društveniki na dan shoda laških županov v Trstu 15. januarja metali z društvenih prostorov oklic z barvami italijanske države mej ljudstvo in da so na pustno nedeljo ter vzlic policijski odredbi tudi še na pustni torek metali iz društvenih prostorov takoznane serpentine v italijanskih barvah, radi česar je bil društveni predsednik že obojen na globo 80 gld.

Vzlic takim očitno iredentističkim demonstracijam se nahajajo še ljudje, ki pravijo, da na Primorskem ni iredentovcev.

— „Slovenskega pisateljskega podpornega društva“ občni zbor bo prihodnji petek, dne 17. t. m. ob 8. uri zvečer v gostilniških prostorih „Narodnega doma“. Na dnevnem redu je poleg običajnih točk tudi razgovor o prodaji društvene hiše. Zatorej se nadeja odbor, da se udeležijo p. n. društveniki občnega zbora v polnem številu.

— Deželna vlada se je začela seliti v novo poslopje na Tržaški cesti, in sicer se selijo naprej tisti uradni oddelki, kateri so bili doslej nastanjeni v baraki na Erjavčevi cesti. Z mesecem majnikom se preseli tudi deželni predsednik sam v uradno stanovanje v novi vladni palači.

— Ponesrečen rekrut. Janez Križman iz Grosuplje je bil dne 6. t. m. na naboru v Ljubljani. Po lepi stari navadi se je Janez Križman pri slovesni priliki pošteno napil. Ko se je popoldne z vlakom vozil domov, padel mu je klobuk z glave. Križman je valed tega v Škofelji izstopil in šel iskat svoj klobuk. Našel ga je tik Laverce. Tu pa so ga zapustile moči, in obležal je kraj svojega klobuka sredi železniškega tira ter se ni zavedel, dokler ni bil — pod kolesi poštne vlake, kateri je pijanega rekruta tako teško poškodoval, da so ga morali prepeljati v bolnico v Ljubljano.

— Zaplenjeni konji. Na semnju v Novem mestu dne 6. t. m. so oblastveni organi iz doslej nam neznanih vzrokov zaplenili devet, s Hrvatskega prignanih konj in jih izročili nekemu novomeškemu posestniku v začasno oskrbovanje. Ko je dal „varuh“ konje peljati na vodo, polastil se je lastnik dveh teh svojih konj in jo ž njima popihal na Hrvatsko.

— Kaznovana baharija. Posestnica Marija Škubic v Podstarijevcu v litjskem okraju je imela stotak. Da ga je bila vesela, je umevno, in tudi to je umevno, da ga je imela shranjenega na najsigurnejšem mestu v svojem stanovanju, namreč v postelji. Težko je umeti, čemu je ta stotak kazala drugim ljudem. Najbrž iz baharije. A to baharenje se je slabo izplačalo, kajti mej tistimi, ki so bili tako srečni, da so videli rečeni stotak, se je nahajala tudi Katarina Šerec, ki je komunističnega mišljenja in se je stotaka polastila, ne da bi bila vprašala za dovoljenje. Orožniki so Katarino Šerec sicer prijeli in izročili sodišču, ali ženska taji na žive in na mrtve, da bi bila stotak ukradla, in tako se utegne zgoditi, da bahata Marija Šubic svojega stotaka ne bo nikdar več videla.

— Šote se je po uradnem izkazu na ljubljanskem barju naredilo tekom leta 1898. celih 22.920.000 komadov.

— Samomor. V Pulju se je včeraj 28letni orožnik Jožef Bulek iz Ljutomera, ko je prišel od obiska pri svoji ljubimki domov ustrelil.

— Kinematograf „Excelsior“ daje samo še nekoliko dni jako zanimiv cikel „Borba z bikom“, ki je povsod dosegel najlepši uspeh. Cela vrsta jako dobro izvedenih slik kaže na tisoče broječo množico v cirkusu ter vse faze te krvave zabave Špancev od vstopa bikoborcev in bika do trenotka, ko prvi „espada“ spehanemu in penečemu se biku zada zadnji smrtni sunek in potem bika odvedejo s konji iz cirkusa. Pridanih je nekaj humorističnih slik. Cene znižane. V ponedeljek pride na vrsto popolnoma nov vzpored. Za društva, zadrage, klube itd. se dobe vstopnice po znižanih cenah pri ravnateljstvu kinematografa.

* Muzikaličen čudež. V Budimpešti so muzikalični strokovni krogi te dni videli čudež, da je 5 let star otrok igral na klavirju Chopinove in druge skladbe. Otrok, Ernest Lengyel ne zna še čitati. Njegova mati živi v Koložu ter je vdova umetnika na klavirju. Deček je igral pred profesorji ondote akademije in pred ravnateljem opere. Baje so vsi strmeli.

* 15leten morilec. V St. Pöltenu je bil včeraj 15letni Alojzij Setzinger radi zavratnega umora na šest let ječe obsojen. Setzinger, jako lep deček, je v spanju zadržal tovariša, hlapca Ederja, ki ga je često dražil, da ga ne bo maralo nobeno dekle, ker je oja. Dečku je bilo takoj po zločinu žal ter je vso noč prejel.

* Jezuit — tat. Kazenska kamora v Sazcu v Galiciji je obsodila po tridnevni

porotni obravnavi jezuita Ludovika Sklarczyka v trimesečno ječo, ker je v svojem samostanu ukradel kaseto s 4000 gld. in raznim duhovnikom ter privatnim osebam manjše zneske.

* Poskušen samomor v sodni dvorani. Nedavno je bila v Parizu obsojena žena slikarja kostumov velike opere, gospa Branchini na pet let ječe, ker je hotela svojega moža zastrupiti. Ko je po obsodbi ostala v dvorani, se je hotela z iglo za klobuk usmrtiti, toda ljudje so to zapazili ter ji zabranili.

* V dim so spremenili v letu 1898 kadilci na Ogerskem nič manje nego 50 milijonov goldinarjev, 70.000 več, kakor predlanskim. Število onih, ki kade, se je pomnožilo; onih, ki nosljajo, pa nekaj zmanjšalo.

* Poštna parnika „Southwark“ in „Westerland“ „Red Star Linije“ v Antverpah sta dospela v New York.

* Kuga v Bombay. Minoli teden je umrlo v Bombay in njega predmestjih 2307 ljudi za kugo. Skoraj vsi Evropejci so mesto zapustili, dasi jim kuga ni nevarna. Mrjo le domačini. Bombay ima okoli 900.000 prebivalcev.

* Kraljica Ravanalo, bivša vladarica Madagaskarja, se je preselila iz Marseille v Algier, kjer ji je dala francoska vlada lepo vilo in letnih 24.000 frankov pokojnine. Na otoku Réunion, kamor je morala najprej v pregnanstvo, je povila otroka. Kraljica je stara 30 let ter je mej črnci krasotica. Seboj ima mnogo dragotin in biserjev, ki so vredni baje 12 milijonov frankov. V Algieru je sprejelo črno kraljico okoli 10.000 ljudi. Oblastva so ji skazala vso čast. Oblečena je bila v črno baržunasto obleko z vlečko; preko ramen je imela rudeč plašč.

* Američanski zabaven vlak. Američanski milijonarji so skoraj vsi sinovi skupih očetov, ki so varčevali na vso moč, dočim njihovi sinovi tekmujejo mej seboj, kako bi očetovske milijone hitreje zapravili. William Vanderbilt je povabil okoli sto prijateljev in prijateljic na zabaven vlak, ki je peljal v Florido. Vlak je imel seboj šestdeset slug, natakurjev in kuharjev. Kuhinje so polne najdražjih jedil, „kleti“ polne najfinejših vin. Razen tega ima vlak spalnice, knjižnico, igralnico in obednico. Tako drvi vlak proti jugu iz Newyorka, njegovi potniki pa se zabavajo, kakor bi bili v najkomfortnejšem hotelu. Seboj imajo tudi godbo, ki prireja koncerte in igra za ples.

Telefonična in brzojavna poročila.

Novo razkritje.

Dunaj 10. marca. Nemci kažejo, kako se tajnosti ne smejo varovati. Komaj so nacionalci razkrili, da so posvetovanja glede programa Nemcev na Češkem ostala brez uspeha, že je drugo razkritje prišlo na dan. „Neues Wiener Journal“ poroča po informacijah člana gosodske zbornice „Beera, da v zadnjem času lancirani načrti za rešitev jezikovnega vprašanja na Češkem v prvi vrsti v „Prager Tagblattu“ niso od vlade niti koncipirani niti stilizirani, ampak da so jih postavili nekateri ustavoverni člani gosodske zbornice in nekateri poslanci nemške napredne stranke, a vlada, da jih je po indeskruciji jednega teh politikov dobila v roke.

Nemška katoliška stranka.

Dunaj 10. marca. V Lincu so imeli včeraj nemški katoliški ljudski stranki pripadajoči državni in deželni poslanci iz Gorenje Avstrijske in iz Solnograške zaupno posvetovanje, katerega so se udeležili tudi predsednik poslanske zbornice dr. Fuchs, deželni glavar gorenjeavstrijski dr. Ebenhoch in deželni glavar solnograški Winkler, zbranih je bilo 50 poslancev. Pokazalo se je, da so popolnoma jednih misli, da je stranki na vsak način nadaljevati dosedanja politiko, s katero se tudi volilci povsem strinjajo. Shod je poslal brzojavne pozdrave ministerskemu predsedniku grofu Thunu, ministroma Dipauliju in Kastu ter načelniku kluba nemške katoliške ljudske stranke dr. Kathreinu.

Hofman-Wellenhof ne sme v Nemčijo.

Dunaj 10. marca. Načelnik nemške nacionalne stranke, posl. Hofman-Wellenhof je hotel napraviti umetniško potovanje po Nemčiji, da bi tam razpravljal o razmerah

v Avstriji. Prvo predavanje bi bil moral imeti v Essenu na shodu, kateri je priredil „Alldeutscher Verband“, a nemška vlada mu je to prepovedala. Vlada je naznanila, da bo shod razpuščen, ako bi Hofman-Wellenhof na njem govoril, in da se Hofman-Wellenhofa sploh s policijo odpravi čez nemško mejo, ako bi v Nemčiji hotel javno razpravljati o avstrijskih stvareh.

„Proč od Rima“

Dunaj 10. marca. Schönerer prijavlja v nemškonačionalnih listih poziv, naj se pri njem do konca tega meseca zglase tisti, ki hočejo prestopiti k protestantizmu, da se izvrši prestop prvih 10.000 na rojstni dan pokojnega Bismarcka.

Avstrija na Kitajskem.

Dunaj 10. marca. „N. Fr. Presse“ poroča, da hoče tudi Avstrija neki kitajski pristan zasesti, in da je bila v ta namen odposlana v Azijo vojna ladja cesarica Elizabeta. Glasilo ministerstva zunanjih del javlja sedaj, da je ta vest od konca do kraja izmišljena.

Grof Thun v Pragi.

Praga 9. marca. Ministerski predsednik grof Thun je včeraj obiskal načelnika izvrševalnega odbora mladočeške stranke, dra. Škardo, s katerim je imel daljše posvetovanje. Koj potem je imel izvrševalni odbor sejo. Danes je grof Thun konferiral z namestnikom grofom Coudenhoveom, potem pa obiskal voditelja Nemcev na Češkem, dra. Schlesingerja, pri katerem se je poldrugo uro mudil. Mogoče, da se grof Thun še danes odpelje na Dunaj.

Abstinenca Nemcev na Češkem.

Praga 10. marca. V ponedeljek se zberó poslanci nemške napredne stranke na posvetovanje glede abstinence. Že sedaj je gotovo, da sklenejo nadaljevati abstinenco, značilno pa je, da niso na to posvetovanje povabili nacionalcev. Pričakuje se, da re signira deželnega maršala namestnik dr. Werunski, pristaš nemške napredne stranke, na svoje dostojanstvo še predno se snide deželni zbor. V tem slučaju postane namestnik deželnega maršala, predsednik trgovinske zbornice praške, Wohanka, tako da bi Nemci v predsedstvu deželnega zbora ne bili več zastopani.

Breže v ognju.

Celovec 10. marca. Od včeraj popoldne gori mesto Breže (Frisach), katero je tudi l. 1895. zadela jednaka katastrofa.

Senzacionalen samomor.

Lvov 10. marca. Ravnatelj lvovske kreditne banke, dr. Kržižanowski, se je davi ustrelil. Našli so ga zjutraj mrtvega v njegovi sobi. Uzrok samomoru ni znan. Zatrjuje se, da je Kržižanowski imel svojega premoženja nad 200.000 gld. in da njegovega samomora ni spraviti v zvezo s kreditno banko.

Lvov 10. marca. Kržižanowski je bil star 56 let in vdovec. Financijalni krogi so povsem mirni. Kreditna banka izjavlja, da ta zavod ni v nikaki zvezi s samomorom njenega ravnatelja. Kržižanowski je bil upravitelj premoženja bivšega ministerskega predsednika grofa Badenija.

Lvov 10. marca. Dočim sumijo jedni, da je uzrok samomoru Kržižanowskega iskati v kreditni banki, pravijo drugi, da je Kržižanowski žrtev ameriškega dvo-boja, tretji pa, da se je Kržižanowski usmrtil, ker se je naveličal življenja.

Dunaj 10. marca. Tu mudeči se član gosodske zbornice Marchwicki pravi, da jd oseba integriteta Kržizanovskega vzvišena nad vsak dvom. Kržizanovski je bil 11 let na čelu kreditne banke. Da je bil melanholik, je bilo znano. Marchwicki je še včeraj z njim telefonično govoril.

Narodno gospodarstvo.

— Posojilnica v Žalci imela je v 18. upravnem letu denarnega prometa 475168 goldinarjev 11 kr. Novih zadrušnikov je v letu 1898. pristopilo 68 ter vplačalo deležev 740 gld., izstopilo pa je 55 zadrušnikov, kateri so dvignili deležev za 550 gld. Število zadrušnikov naraslo je koncem leta na 995, kateri imajo vplačanih deležev 11.670 gld. Odpovedalo je 51 deležnikov deležev za 710 gld. Hranilne vloge znašajo koncem leta s kapitaliziranimi obrestmi 292.428 gld. 68 kr. Stanje posojil koncem leta 1898. 259.241 gld. 87 kr., kateri znesek dolguje 981 dolžnikov. Letni čisti dobiček po 3288 gld. 11 kr., porabi se valed sklepa današnjega občnega zbora sledeče: a) na-

grada ravnateljstvu in uradniku skupaj 340 gld., b) za dobrodelne namene 753 gld. skupaj 1093 gld., ostanek čistega dobička po 2195 gld. 11 kr. priklopi se posebnemu rezervnemu fondu za eventualne zgube. Posebna rezerva prejšnjih let znaša 28.843 gl. 72 kr., in znaša torej koncem leta 1898. 30.538 gld. 83 kr. Splošna rezerva znaša 3690 gld. 76 kr., torej obe rezervi skupaj 34.229 gld. 59 kr.

Omadeževan.

(Povest iz Nizozemske.)

(Dalje.)

„Pridobil sem si kmalu neko prostejše vedenje,“ nadaljeval je, „ter postal kmalu prav pripraven prodajalec — prav priljubljen, iskan in dobro plačan. Danes prodajam vse, celo stvari, katerih se nobeden drug znebiti ne more, ter usilim dami plaid, ki je prav za prav zahtevala rumene čevlje. Končno sem zapustil svoje rodno mesto. Hotel sem zaslužiti veliko denarja, da bi pomagal svoji sestri in malemu bratu. In kmalo me je angaževala neka prva manufakturna trgovina, ki me je radi moje sposobnosti prav dobro plačala, kateri me je pa odvzel bazar pod še boljimi pogoji. V prisiljenem poklicu strpeti, gospica Štefanija, to je gotovo že marsikdo storil, a na takem polju kaj doseči, to je težavno, zato ni dovolj, da je dotičnik le komi, biti mora tudi mož!“

S solznimi očmi ga je sedaj Štefanija pogledala ter mu ponudila roko. Ni bil li več nego marsikak plemenit postopač, s katerim je plesala, ki ni imel družega posla, nego podedovano premoženje zapraviti? In lahko je stisnila komiju roko — pustila, da je pritisnil na njo svoje ustni.

„Tu“ nadaljeval je zopet komi in tenorist, „spremljala me je neka posebna sreča. Nekega dne dobil sem pismo iz neznane roke, ki se je nekako tako-le glasilo: „Prijatelj Vaše rodovine, ki bi ostal rad nepoznan, zvedel je slučajno o Vaši navzočnosti. Imate li kako željo, imenujte jo. Če bo v moči pisatelja teh vrstic, se Vam izpolni! Odgovor, da naj pošljem na nekega tretjega. To je ugajalo mojemu, nekako romantičnemu čutu. In odgovoril sem: „Imam, kar potrebujem, a rad bi se muzikalično izvežbal. Kar zaslužim, porabim v koliko presega moje skromne zahteve, za podporo sorodnikov. Če Vam je toraj itd.“ Neznane poskrbel mi je imenitne zveze ter mi poslal malo svoto v omenjeno svrhu. Obljubil sem, da po njegovi osebi ne bodem spraševal, in da bodem denar le za glasbo porabil.“

„Kako krasno!“ zakliče Štefanija. Spominjala se je, kar se je oni glasbeni večer pripovedovalo, o nekem neznanem dobrotniku. Ta skrivnostni dobrotnik dal je njenemu prijatelju zopet ono romantično svetlost, katero je prodaja škornjic tako nena doma uničila. Gotovo mu je bilo namenjeno kaj velicega doseči, vključ vsemu!

(Dalje prih.)

Odvajalno

Cascara Sagrada Malaga vino.

V Gorici, 12. oktobra 1898.

Cenj. gosp. M. Leustek, lastnik deželne lekarne (20—10) v Ljubljani.

Kot najboljšo odvajalno in sliz raztapljajoče sredstvo priporočam vsakomur Vaše izvrstno Cascara Sagrada Malaga vino, ker sem se o njega izrednosti prepričal. Prosim torej še l steklenico po poštne povzetju Ferd. Močvin, posestnik.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m. Srednji zračni tlak 736,0 mm.

Marec	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
9.	9. zvečer	730,7	4,8 sl. svzhod	dež		
10.	7. zjutraj	734,5	4,8 sl. sszhod	del. jasno		
	2. popol.	736,3	11,4 sr. sszhod	oblačno		6,6 mm

Srednja včerajšnja temperatura 46°, normala: 25°.

Dunajska borza

dne 10. marca 1899.

Skupni državni dolg v notah.	101 gld. 05 kr.
Skupni državni dolg v srebru.	100 „ 85 „
Avstrijska zlata renta	120 „ — „
Avstrijska krona renta 4%	101 „ 10 „
Ogerska zlata renta 4%	119 „ 75 „
Ogerska krona renta 4%	97 „ 75 „
Avstro-ogerske bančne delnice	921 „ — „
Kreditne delnice	369 „ 65 „
London vista	120 „ 45 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 „ 97 1/2 „
20 mark	11 „ 79 „
20 frankov	9 „ 55 1/2 „
Italijanski bankovci	44 „ 20 „
C. kr. cekini	5 „ 68 „

Vse vrednostne papirje prekrbuje BANKA MAKŠ VERŠEO, Ljubljana, Šelenburgove ulice 8. Srečke na mesečne obroke po 3 in 6 gld.

100.000 kron, 25.000 kron in 10.000 kron so glavni dobiki velike jubilejne razstave loterije. Svoje p. n. čitatelje opozarjamo, da se bodo ti dobiki tudi v gotovini z 20% odbitkom izplačali in da bode žrebanje nepreklicno dne 18. marca 1899.

Potrjeni od najgloblejše žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest o smrti našega iskreno ljubljenega, nepozabnega očeta, odnosno starega očeta, pradedna in tasta, gospoda

Luke Tavčarja

ki je po mučni bolezni danes dopoldne ob polu 11. uri, previden s svetimi zakramenti za umirajočega v 80. letu svoje dobe blaženo v Gospodu zaspal.

Truplo dragega pokojnika se bode v nedeljo, dne 12. marca ob 5. uri popoldne v hiši žalosti na Dunajski cesti št. 13 svečano blagoslovilo in potem na pokopališču pri sv. Krištofu v rodbinski rakvi položilo k zadnjemu počitku.

Sv. zadušne maše brale se bodo v raznih cerkvah (470)

V Ljubljani, dne 10. marca 1899.

Lojzika Kersnik roj. Tavčar, hči. — Jean in Edvard Tavčar, sina. — Mariena Eger roj. Deu, Herman, Miroslov, Elza, Erika Deu, Janko, Papi, Anton, Vida, Maša, Ruša, Nuša in Slavica Kersnik, vnuki in vnukinje. — Valter Eger, pravnik. — Reziha Tavčar roj. Leuc, sinaha. — Dr. Ferdinand Eger, soprog vnukinje.

Vsprejemem takoj ali v treh mesecih odvetniškega koncipijenta

tudi začetnika, pod ugodnimi pogoji. Plača po dogovoru.

Dr. Dragotin Treo
odvetnik v Postojini.

(428—5)

Hiša

v Celovcu, Orlove ulice št. 12

ki je pripravna za mesarski, špecerijski ali enak obrt, (sedaj špecerijski obrt) se radi odpotovanja pod zelo ugodnimi pogoji (kup 13.000 gld.)

proda.

Natančneje se izve pri lastnici hiše **Mariji Kraljič** v Mariboru, Jezdarske ulice šte. 5. (447—3)

Spreten korespondent

vsprejme se v valjičnem mlinu v Kranju. (449—2)

Citraši

ter vsi oni, ki se želijo z malimi stroški kot samouki gotovo in temeljito naučiti igrati na citre, se s tem uljudno pozivljajo, da blagovolijo svojo č. addresso naznaniti po poštni dopisnici podpisane, ki jim bode doposlal brezplačno in franco obsežen popis novosti in pregled najboljših učnih pripomočkov za citre. — Naslov: **Josip Sorg** v Zagrebu. (400—2)

Odklikovan na razstavah: Velike Moširice, Holešov, Prostějov, Prerov, Tišov, Hampol.

Potrebna in koristna darila za vsako priliko!

Češki kršćanski specialni zavod za platno!

Svoji k svojim!

Viljem V. Vejman

izdelovalec platnena, pavalnatega in damastnega blaga

v Prostějovem na Moravi

priporoča lastne tkalne izdelke na roke po smernih cenah in najboljši kakovosti: celeplatneno domače in belene platno vseh širokosti in finosti, platno na plahte do 240 cm., damaste: gradle, namizne prte in blago, obrisače, servijete, bele in barvane za 6, 12 in 24 oseb, otirala, platnen in pavalnat kanefas, robce, bele in barvane, platnene, pavalnate in svilnate, inlet in angin za sipke, oksford, krizet, oblečni pralni sefir in šotiske blago za damske obleke, platna: pavalnata, ruska, za žimnice, slamnike, zastore itd., trilhe, šifon, floridas, kreton, pike, barbant, satin, brilantini itd., itd.

Ugodna darila (1953—31)

in potrebe za gospodinjstvo.

Lastni izdelek.

Trgovcem se blago ne pošilja. Kot strokovnjak in samoizdelovalec lahko najbolje postržem.

Vzorci in ceniki na zahtevanje.

Naročeno blago pošilja se le po poštne povzetji.

Poseben oddelek za razpošiljanje pod osebnim vodstvom.

Opreme za neveste od 50 gld. do 2000 gld. so vedno v zalogi.

Postrežba reline; neustrezajoče blago se vrne radovoljno nazaj.

Oprava za gostilne, kavarne in hotele.

Deteljno seme travina semena vrtna semena

predenice prosto, izkušena

ter najboljša dunajska in erfurtska

prodajata (21—57)
Kavčič & Lilleg
pri „Zlatoregu“.

Brady-jeve kapljice za želodec

(prej Marijacejske kapljice za želodec) prirejene v lekarni „pri ogerkem kralju“ **Karla Brady-ja** na Dunaju 1., Fieischmarkt 1

obče izkušene in posuto zdravile, ki odvijajo in okrepjuje želodec, če je prebava motena in upih pri telednih bolečinah.

Cena steklenici . . 40 novč. Dvojna steklenica. 70 novč.

Usojam se opozarjati še enkrat, da se moje kapljice za želodec šestokrat ponarejajo. Pazi naj se torej pri kupovanju na gorenjo varstveno znamko s podpisom **O. Brady** in naj se zavrne vse kot nepravilne, ako nimajo te znamke in podpisa **O. Brady**.

Kapljice za želodec (prej Marijacejske kapljice za želodec)

so shranjene v rudečih nagubanih skatljah in imajo podobo sv. Matere Božje Marijacejske (kot varstveno znamko). Pod to znamko mora biti podpis **O. Brady**.

Deli so navedeni.

Kapljice za želodec se pristne dobivajo v vseh lekarnah.

(1680—14)

Za kadilce cigaret in iz pipe.

Najboljše in najbolj zdravo kadenje je brez dvoma ono z

„**Mörrath**“-om. Pristno le z strojno glavo kot varstveno znamko.

Mali zavojček zadostuje, da se 5 do 6 zavojčkov tobaka naredi okusnih, prijetno duhtečih in zdravi ugodnih.

Jedini izdelovatelj

Th. Mörrath, Gradec, drogerija „pri bebru“

Glavna zaloga: **Fr. Pettauer**, drogerija v Ljubljani. (1675—20)

Majhen zavojček 10 kr., velik 30 kr., 12 malih ali 4 veliki zavoji franco s povzetjem 1 gld. 26 kr.

Moka

iz mlina

Vinkota Majdičav Kranji

oddaja se po

en gros cenah v plombiranih vrečah po 10 in 25 kil v prodajalni

Maksa Domicelja v Ljubljani na Rimski cesti

vis-à-vis Gorupovim hišam.

Dostavljanje na dom brezplačno.

Plombe originalne mlinске.

Moka oddaja se tudi v vrečah po 50, 85 in 100 kil. (469—1)

Opozarja se, da priznana izvrstni izdelek prvega domačega našega mlina dandanes tudi na tujem uspešno tekmuje z izdelki vseh ogerskih mlinov.

Semena

vseh vrst, zanesljivo kaljiva

priporoča tvrdka

Ivan Perdan

v Ljubljani. (355—7)

Predzadnji teden!

1. glavni dobiček	100.000 kron
2. glavni dobiček	25.000 „
3. glavni dobiček	10.000 „

vrednosti z 20% odbitkom v gotovini.

Dunajske srečke à 50 kr. J. C. Mayer v Ljubljani. (240—14)

Največje skladišče raznega semena in sicer **velikanske pese** potem nemške, štajerske, inkarnat, turške in travniške detelje, raznih vrst pesnega semena, splošno znano kot najboljša krma za živino; travnega semena za suhe, mokre, peščene in glinovite travnike; velika izbira semena za salato, kumare, peteršilj, zeleno, sladki grah, fižol in vse druge vrste semena za zelenjad. — Proseč mnogobrojnega poseta (331—6) **Peter Lassnik.**

Baron Dumreicherjeva špiritna drožna tovarna in rafinerija v Savskem Marofu na Hrvatskem priporoča svoje obče znane, najboljše in mnogokrat odlikovane **droži** (Bäckerhefe). Glavno zalogo za Ljubljano in deželo imata **Peter Strel**, vinski trgovec Ljubljana, na Mostnem trgu št. 3, in **Karol Laibl** (1781—18) v Vegovih ulicah št. 9.

Ker je ob središčah in sobotah naval kupovalcev z dežele jako velik, se vsa gospôda prosi prav uljudno, da blagovoli druge dni svoje nakupe pri nas izvršiti, ker nam bode potem možno, da jo postrežemo z vso mogočo pozornostjo.

Z velespoštovanjem

Konrad Schumi & Co.

„Pri novi tovarni“

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah. (458)